

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre . . . . . 10 k. — kr.
Félévre . . . . . 5 " — "
Negyedévre . . . . . 2 " 50 "
Égy hónapra . . . . . 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Határozatos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többz r
Hirdetéseknél aha szerint jutányos aron vételnek fel. Bélyeg díj a i o
don külön beiktatást 30 kr

„Nincs mibe gázolni“.

Debreczen okt. 27.

Igaz van Ivánka Oszkár képviselőnek, hogy báró Bánffy Dezső becsületében nem lehet gázolni, mert hiszen a mi nincs, abba nem is lehet gázolni. Az ember arczán a szégyen pirja ég, midőn kénytelen látni, hogy Magyarország miniszterelnökének mily homályos fogalmai vannak a férfias becsületről. Mondhatnak ennek akármit, szeme közé vágthatják a legsúlyosabb vádak: mind ezekre csak egy válasza van, mint a szájkó elpötyögi: «a hátam megett álló többség bizalma.»

Egy házmaster, egy pinczér, egy hordár is többet ad szavahihetőségére, mint a mennyit Bánffy Dezső, Magyarország ez idő szerinti miniszterelnöke ad arra, hogy igazmondó férfiúnak tartásák, vagy pedig hazug személynek. Az ember igazán nem tudja, hogy boszankodik vagy kaczagjon ezen? A képviselőház folyosóján sokat kaczagtak imént azon a különönböző bizony-bizony szomorú bonmot-n, hogy báró Bánffy becsülete oly szilárd, hogy ha ott, mivel a miniszterelnöki széket üli meg, lábujjhegygel fricskázna fel, akkor is a háta mögött levő többség bizalmával orvosolná sebet.

Tudjuk mi nagyon jól, hogy a Bánffy háta megett levő többség sok mindenre képes, de azt, hogy a rágalmat igazsággá változtassa, — ezt még ez a három milliós többség sem tudja megcselekedni. Épp ezért hiábavaló Bánffy és sajtójának szörnyű erőlködése, melylyel a figyelmet el akarja terelni Bánffy erkölcsi betegségéről. Garmadával szórja a felhivatalos sajtó a rágalmat és piszkot az ellenzék elé, remélve, hogy így tán leplezni tudja ama szomorú tényt, hogy Magyarország miniszterelnöke mily sokszor szokott hadilábon állni az igazmondással. Régi fogás ez nagyon, hasonló ahhoz, midőn a szaladó tolvaj kiáltja legjobban a «tolvajt», a «fogják meg»-et, hogy így vezesse félre üldözőit.

Az ilyen tolvaj-fogásnak valóban undorító példáját látjuk Bánffy lapjának, a «Magyar Ujság» nak tegnapi számában. A jászberényi kormánypártnak még a választások alatt történt aljas hazugságával henczeg és nagy bambán azt hiszi, hogy az ilyen hazugság árán el fogja hallgattatni ama súlyos vádat, mely a Bánffy-kormányt legerősebben bélyegzi meg, hogy alkotmányunk legerősebb biztosítékát, a választási jognak szabad és hamisítatlan nyilvánulását pénzzel, csendőr-szuronygyal, hivatalos presszióval, erőszakkal és a törvénytelen ségek egész sorával megsemmisítette.

És ez az ember meri az ellenzék meggyanúsítási választási visszaélésekkel. Ez az ember meri kiadni lapjában Apponyi mandátumára vonatkozólag,

hogy „igazolták, hogy Apponyi híveinek béresei vagy inasai Erdély-választók nevében szavaztak; a melyről igazolták, hogy ok nélkül elutasított az „egyoldalú szigorúsággal“ eljárta bizottság vagy két tuczat Erdély-választót; a melyről igazolták, hogy vagy egy tuczat szavazattal nem bírós ugyanannyi halott neve szerepel rajta választó gyanánt.“

Hát igenis, nem igazolták, hanem a jászberényi kormánypárt fizetett bérenczei mindezeket hazudták. Hogy e hazugságokat Bánffy felhasználta, ez csupán azt bizonyítja, hogy Bánffy mily előszeretettel viseltetik a hazugság kultusza iránt.

Hiszen Bánffy nagyon jól tudhatja, hogy a jászberényi kormánypárt lefizetett lovagjai mily kitünő tanítványai a Bánffy-féle igazmondás iskolájának. Hiszen alig néhány napja történt, hogy a jászberényi kormánypárti lap arczátlan és piszkos támadást intézett Apponyi és családja ellen, úgy hogy még Bánffy is — bár meglehet, hogy csak félelemből, nehogy vele szemben is hasonló fegyverrel éljenek — lepiszkoltatta lapjában e piszkos támadást.

Kár volt Bánffynak oly nagyon nekirentani annak a szerencsétlen jászberényi zuglagnak, ha most fővárosi lapjában folytatja az Apponyi hazug megrágalmazását. Vagy talán Bánffynak, hogy egy hazugsággal több vagy kevesebb, tökéletesen mindegy?!

Idegen légkörben.

A «Debreczen» tárczája.

Írta: **Szathmáry Zoltán.**

I.

Több mint egy órája, hogy Dobby Kázmér tüzértőhadnagy ott ül egyedül a kávéház előtt, erősen fujva a füstöt cigarettájából s ujjával verve a taktust a cigány zenéhez.

Világos kék szemei össze-vissza kalandoznak.

A közeli asztalnál ülő szép zsidóleány lesütött szemét merő tekintete alatt.

Mindenki azt gondolná, hogy az édes semmittevés gyönyöreit élvezzi. Pedig dehogyan. Dobby Kázmér se nem lát, se nem hall most semmit.

Nem hallja ő a cigány zenét, csak úgy öntudatlanul mozognak az ujjai a waltzer tempóra — nem látja ő azt a piruló szép zsidóleányt, még csak azt sem veszi észre, hogy a márvány asztalra bulított cigarettahamut szélylyel dörzsölte a könyökével.

A járdán sétálva éppen előtte ha'ad el az ezredes, oldalán csontos, hosszú leányával. — Azután azokat csak úgy merő szokásból, mintegy öntudatlanul köszöntötte.

A hosszú csontos leány határozottan szürkés szemeivel megbólintja a fejét.

Dobby Kázmér utánok néz s azután ő is elmosolyodott.

Azalatt a félig szentimentális, félig ironikus mosoly alatt pedig azt gondolta magában: jól van, jól — de holnap már ti sem fogadnátok a köszöntésemet tudom.

Egyideig még elévődik ezen a gondolon, azután újra megszűnik létezni számára a külvilág s visszaesik tepelődsébe.

Dobby Kázméroak a jeles képzettségű katonának, a hűvelis cimborának, a város arany fiatalsága legelső gentlemanjének, a kikiáltott nőhódítóknak most az egyszer nagy oka van rendbe szedni a gondolatait.

A toronyóra egyhanguan üti az ötöt. A fiatal főhadnagy rásóhajt.

Esti 9 órára ígérte, hogy megfizeti azt a 14 ezer forintot, amit: tegnap elvesztett a kártyán.

De már mikor ígérte, akkor is tudta, hogy nehezen lesz abból valami. Most már határozottan tudja.

Hazulról sem várhat semmit, itt pedig ki kölcsönözne egy vagyontalan embernek annyit? ! Azután meg mit is érne huzni-halasztani a dolgot — a vége akkor is csak az lenne, ami most: a tönkremenés.

Két társa odajön az asztalához. Az egyik jelentékenyen megszorítja a kezét, a vállát s zemeivel rámutat a jarda tulsó oldalára:

Látod, ott van, ott sétál a gömbölyű kis özvegy asszonyka, a tanácsos ur leánya: a szőke Lizett.

Dobby Kázmér látszólag egykedvűen gyujt egy szivarra, de azért ujjai görcsösen ököbe szorulnak.

Hogy szeretne két társának a szemébe kacagni, szeme közé bahotázni az egész világnak, oda csapni egy nagyot az asztalra, aztán elszaladni és rohanni, rohanni a végtelenig.

Haha! Lizett, az az irigyelt gazdag özvegy asszony, a kiről már úgy beszéltek, mint az ő menyasszonyáról.

Hiszen az az asszony holnap nem is fogja ösmerni, megtagadja, hogy valaha szóba is állt az erkölcsileg már tönkrement Dobby Kázmérral.

De nem szól társainak semmit, csak mosolyog tovább, töprengve azalatt mindig magában.

Bevégzett tény: ő nem tud eleget tenni kötelességének a rendes uton. A mi pedig azután reá vár?

Már délután ott jártak nála legjobb barátai s fecsegés közben csak úgy mellekesen megkérdezték, hogy jó karban vannak-e a pisztolyai? Az ostobák, mintha őt figyelmeztetni kellene valamire.

Egyszerre megszületik agyában egy másik gondolat. Beadja lemondását s elmegy messzemessze, a Tisza mellé — haza.

Valami édesen fájó érzés fogja meg a szívet. Látja maga előtt a tiszavidéki kis falu

A képviselőház ülése.

Debreczen, okt. 26.

A képviselőház tegnapi ülése — a folyó napirendvita tizenegyedik napján nem volt tulizgatott s majdnem egészen Várossy Gyula beszéde töltötte be. Majd az egész ülés tartamára terjeszkedő beszédében azt tüzte ki magának czélul, hogy a Bánffy-kormány dicstelen regiméjének valamennyi hibáját, törvénytelenességét és baklövését föltárja és ezekből aztan képet rajzol arról a rendszerről, mely ma a hatalmat képviseli. Várossy sok sikerrel vázolta, mily okok és körülmények okozták a ma minden téren észlelhető vastag súlyedést, melyben megszűnt az ideális emelkedés és melyben a magyar közélet megsemmisült.

Széles vonásokkal ecsetelte az uralkodó protekczió szisztemát, a mely ismeretlen nagyságokat hozott a parlamentbe.

Itt Szócs Pál, egyike az ismeretlen nagyságoknak, talán hogy magát ismertebbé tegye: közbeszölt:

— Nem érzem magam találva... és ezzel nevetséges komikai hatást idézett elő kivált a midőn visszavágott neki Várossy.

— Nem is önről szölok, önről sohasem fogják megtudni, hogy kicsoda.

Aztán fokozódó érdeklődés mellett kritika tárgyává tette a Bánffy-kabinet által eddig feltesített törvényeket, melyek mind csak arra valók, hogy a kormánynak minél több korteshatalmat biztosítsanak. Majd a kormánynak a papsággal szemben tanúsított magatartását bírálta. — Beszéde további folyamán azt a lelketlenséget korholta, — a melyet Bánffy a 48-as honvédekkel szemben tanúsított.

Egy óra felé arra kérte Várossy az elnököt, — tekintettel a Ház kifáradt tagjaira, — hogy adjon szünetet, de Szilágyi így felelt;

fehérre meszelt, nagyrészt nádtetejű házaival bádög fedelű rézkakasos tornyu templomával. Maga elé képzelte ott künn a falun az érmellett terebélyes nyírfák között a tarka zsindeyes sárga zsalukáteres urasági lakot, ahogy gyermekéveit töltötte...

Annak is vége.

Kinek a kezében van már az azóta, ki tudná?... — Oda már ugys hiába menne haza.

Hanem bent, e közeli városkában, a hova olyan sokat átjártak könnyű házi hintón csengős-bongós szánon, ott talán akadna még olyan ember, aki nem felejtette el a Domynevet. Ott aztán majd csak kimódolnának valami kis hivatali számára.

Egészen beleizzadt ebbe a gondolatba, idegesen törle meg verejtékes homlokát.

Eh — aztán milyen élet lenne az. Az egész napot keresztül fáradozná a hivatalban.

Este elmenne kollégáival a nagyvendéglőbe, óraszámra fogyasztani a komisz sört, vagy még komiszabb savanyu bort, azon diskurálgatva, hogy a sarki kiskereskedő azért bukott-e meg, mert két szelettel kevesebb szalámit adott annyi árért, vagy mert tetésen kapta literjét a nagyszemű tarka babnak. — Targyalva, vitatkozva azon, hogy a vendéglős leánya hamis hajat hord-e vagy nem, hogy a jegyző ur kuttyája mennyi inas hust fogyaszt egy nap alatt. Beiratkozna a «kör»-be s végigkínlódná azt a pár ujsagot, ami későbbben érkezik oda a rendes időnél, vasárnapokon és ünnepek alatt tarokkozna, máriászna; tagja lenne a datárdának s együtt énekelne a suszterjével, az igazgatójával meg a szabójával karba. —

— Majd csak a beszédnek befejezése után!

Ekkor Várossy flegmatikusan kijelentette:

— Akkor ma nem lesz szünet. — És folytatta tovább a faradtság minden jele nélkül, az ellenzék lelkes éljenzése és helyeslése között, További fejtegetéseiben elősorolta azokat az indokokat, a melyek őt a kormány elleni bizalmatlanságra bírják. — Eljárásában támogatják ot választói, a kik megkérték, hogy minden eszközzel küzdjön a Bánffy-kormány ellen, a mely már annyi alávalóságot követett el,

— Ezért a kifejezésért rendreütasítom, szölt az elnök.

— Nem őt, hanem választóit kellene rendreütasítani, kiáltják közbe.

Már két órára jart az idő, mikor Várossy az ellenzék lelkes éljenzése között befejezte beszédét. Utána az elnök rövid ssünetet adott a Háznak, melynek lejarta után Polónyi Géza a Tersatóban tartott horváth-szlovén gyülekezeti tárgyalás interpellációt intézett a kormánynak. Az interpellációt igen érdekes indoklás kíséretében terjesztette elő, melyben ráutalt annak a szimptomának veszélyességére, hogy a Szent István-korona területén osztrák és horvát képviselők zavartalanul összeküvést szöhetnek Szent István birodalmának területi épsége és alkotmánya ellen. Csak lett volna ez a gyűlés magyar állampolgárok gyűlése, majd megzavartatta volna azt a belügyminiszter ur, de mert csak a magyar állameszme ellen intéztek abban támogatást hát büntetlenül teheték ezi idegen láziók.

A kérdő pontok ezek:

1. Van-e tudomása a miniszterelnök urnak azon gyülekezetről, amelyet a Modrus-Finme megyében fekvő Tersatóban a horváth jogpártnak képviselői az osztrák-reichrath szlovén képviselőivel azon czélból tartottak meg, hogy a nem létező horvát állam

Azután rendeznének táncmulatságokat a nagyvendéglő még nagyobb termében, kopott szalonkabátos hivatalnok társaival, kérgeskezü mesteremberekkel, örökösen mosolygó, veres, felig fagyott ujjú kereskedő segédekkel. Ott lenne a mulatságon az intelligencia. Az ügyvédek, doktorek, papék, gyógyszerészek emelygős vén kiasszonyaival, együgyű, bárdolatlan kis leányaival, — akár agyon is tánczolhatná magát,

Domy Kázmér egyet sőhajt. Nem tudná ő azt megszokni soha. Teher lenne neki az olyan élet mindvégig.

A kávéházból bentről a kaszirnő trónusáról kiinteget hozzá Julu, a kávéház királynője. Domy beköszön hozzá.

Lám csak a Julu se született kávéházi királynőnek. Ott látta meg ő is először a napot a Tisza melléki kis faluban. Ott szolgált időközönként az uraságnál — nálunk. Domy Kázmér emlékszik is rája. Kis apró lányka volt még akkor s nem is Julunak hívták, — hanem Julcsa volt a becsületes neve.

Ennek a leánynak, aki most napjában háromszor is öltözködik, akkor legfőbb vágát kielégítette volna egy olyan ropogósra, apró ránczra vasalt karton szoknya, egy olyan fehér babos piros cziczkendő, mint a milyen a Zsuzsi szakácsnénak volt. Annak, aki most csak ugy dulkál finom fehér ujjával, gyöngye harmatos kezével az ételekben, akkor nem esett jobban semmi, mint a nyáron forgatott, szárazon pirul, sült szalonna, s dolgos keze, elállott, ha a sustorgó zsircsepp odacsöppent rája. Aki most nem ismer határt az illatszerek használatában, akkor majd megrészegedett a friss széna illattól, ha a mezőn este lehemp-

jognak védelme alatt a Szent István koronájához tartozó területek elszakítására politikai szövetséget alkossanak.

2. Megegyeztethetők tartja-e a kormány ezen üzemeket a Szent-István koronája területén érvényes államjoggal és a Tersató területén érvényes büntető törvénynyel?

3. Tett-e a kormány és milyen intézkedéseket az iránt, hogy ilyen, a magyar állam alkotmánya és területi épsége ellen intézett lázító szövetség üzemlei megakadályoztassanak és megtoroltassanak?

Ezt az ügyet sürgősnek tartja és kéri a miniszterelnököt, hogy erre rövid időn belül feleljen.

Elnök: Az interpelláció közöltetni fog a kormánnyal.

Az interpelláció indokolása mély hatással volt az egész Házra, de a miniszterelnök ur egyelőre adós maradt a válaszzsal.

Ma folytatódik a napirendvita. Az ülés szónokai Okolicsányi László, Barabas Béla és Barka Miklós.

Ülés vége 2 óra után.

BELFÖLD.

Az Országos Nemzeti Szövetség igazgatósága megtartotta rendes havi ülését Budapesten dr. Herceg Mihály elnöklété alatt. Jelen voltak, dr. Barabás Béla, dr. Komlóssy Ferencz orsz. képviselők, Bartha a táblabíró stb. Elnök indítványára dr. Komlóssy Ferencz nagy lelkesedéssel az igazgatóságba beválasztott, ezután dr. Krivácsy Géza ügyvezető igazgató tette meg jelentését, konstatálva, hogy eddig 36 helyen alakult meg a Nemzeti Szövetség 8 helybizottsággal; szervező bizottság megalakult 22 városban, mozgalom van 136 helyen.

Alapító tagul beléptek Breznóbányai város 500 koronával, gróf Csáky Albin, Polonai János kir. tanácsos, Osztrólszky Miklós orsz.

redett rája. Aki most olyan kedves tracscolással cseveg el a kávéház vendégeivel, akkoriban, — mikor a kisajtóban a szeme közé nézett az Andris kocsis, hát — szóhoz se tudott jutni.

Hanem azért most a Julu bizonyára megtagadná a Julcsát. Kísértene meg csak vele szemben valaki azt a vastag figyelmetlenséget, hogy elöhozná a mulat, meg a Julcsát. Tudom nem állna szóba vele többet, nincs mód arra, hogy ez ott végezné az életet, a hol kezdte. Ebbe a légkörbe szokott, a régibe nem falálna bele magát soha.

Domy agyában csak ugy kergetik egymást a futógondolatok.

A kávéház előtti térséget disznóvények köritik. Alacsony, könnyű dézsákban ott diszeleg a leander, a gránátalma, fikusz, tuja. Ott szélről egy kis virág kádban, ott kioldók egy törpe fenyő is.

Domy Kázmér elnézte sárguló lombját. Mindennap elvész egy-egy ága, — egy-egy galya. Nem neki való ez a levegő. Bolondos, excentrikus gondolat volt azt idehozni. Az ő tanyája odafenn van kopár sziklákon, ember nem járta helyen, hol minél zordabb az időjárás — snál jobban érzi magát. Ezt a légkört nem fogja megszokni soha. Elvész menthetlenül.

II.

Domy Kázmér tűzérhadnagy határozott léptekkel tér haza lakására, egy csöppet sem reszketett a keze, mikor forgópisztolyából kiszedte a régi töltényeket s ujjakkal cserélte fel azokat...

képviselő és Gáspár Béla erdőmester 400 koronával. Felolvastatott báró Fehérváry Géza miniszter levele, hogy a temesvári Nemzeti Szövetség alakuló gyűlésén nem jelenhetett meg, sikert kíván a Szövetség nemese eszméinek. Legközelebb alakuló gyűlések lesznek október 30-án Nyiregyházaán november 20-án Zentaán, nov. 27-én Nagy-Kikindán, decz. 6-án Kassán.

Barabás, Déri és Barthos felszólalása után az igazgatóság elhatározta, hogy az O. N. Szövetség évi közgyűlését deczember hóban tartja meg. Dr. Hódy Lajos a munkás osztály elnöke terjesztette elő a kormányhoz intézendő memorandumot, hogy alkalmazásának kizárólag magyar munkavetéseket és magyar munkalátokat az állami vállalatoknál és gyáraknál. Greca indítványára az igazgatóság felhívja a társadalmi munkás és nemzeti-egyi osztályok elnökét, hogy a múlt évi működésükről valamint a jövő évi programról szóló jelentésüket készítsék el és terjesszék az igazgatóság elé. Vegül Gálffy indítványára dr. Kriváchy ügyvezető igazgatónak kitűnő működéséért jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

A megtámadott kormány Az 1896. választások alkalmával Jákón a néppártiak megtámadták a kormánypártiakat, a kik Pongrácz Anzelmel éppen bevonultak a közsébe. Verekedés közben több ember megsebesült. A vad szerint Zöld István káplán, Korn Ignác kasznár és Pollar Ferencz főerdész bujtogatták a répet verekedésre. A veszprémi törvény zék ma kezdte meg a véggyalást. A vádlottak 16-an vannak, köztük Zeibek Neri korcsmáros leány, aki szintén bujtogattott. A vádlottak mindannyian tagadnak, de a tanúk — mintegy ötvenen — ellenük vallanak. A tárgyalás alkalmasint több napig fog tartani.

Vármegyei élet. Nyitrávámegye tegnap tartott őszi rendes közgyűlésén Thuróczy Vilmos főispán elnökléte alatt a megyebizottsági tagok rendkívül nagy számban jelenek meg. A választások eredménye a következő: főszolgabírák lettek: Langhammer Vince és Rákóczy Lajos; szolgabíró: Chemer István; második aljegyző: Dopcsányi István; hatodik aljegyző: Füzeséri Emil.

A közgyűlés lefolyása után a felvidéki magyar közművelődési egyesület 100 tagú küldöttsége tisztelgett Thuróczy Vilmos főispánnal, hol az összes nyitramegyei előkelőségek megjelentek és dr. Janits Imre orsz. képviselő lelkes szöveddel üdvözölte Thuróczy főispánt, mint a F. M. K. E. újonnan választott elnökét, kinek erős kezében az egész felvidék bizalommal és reménységgel látja az egyesület fényes lobogóját. Thuróczy főispán meghatottan mondott köszönetet és ígerte, hogy az egyesület felvirágzásáért minden lehetőt meg fog tenni s kérte az egész hazafias társadalom támogatását is.

Az okt. 25-iki vádat, a melyet Lukács Gyula tett a miniszterelnök ellen, a közvélemény kívánalma szerint: tiszta z n i k e l l .

Lukács Gyula tudvalevőleg a Ház tegnapi ülésén azt a vádat emelte a miniszterelnök ellen, hogy ő hivatalának elvesztésével fenyegetett meg egy főszolgabíró az esetre, ha az adott szava ellenére nem támogatja a kormánypart jelöltjét és csak akkor hátrált meg, a mikor ez a főszolgabíró bejelentette lemondását. A keddi zárt ülésen leginkább a körül forgott a vita, hogy igaz-e ez a vád? Konstatáljuk, még pedig azért, mert a miniszterelnök kitérő választ adott. Nem utasította vissza — mint annak idején Lónyay — egész határozottsággal — az elene emelt vádat, hanem csak kétséget fejezte ki az iránt, hogy a Lukács által elmondott beszélgetés megtörtént; czáfolata csak annyiból állott, hogy alig fel lehetnek meg a tényeknek azok, a miket Lukács mondott; a beszélgetésre különben nem emlékezik. Hát már most vagy nem igaz az, a miket Lukács Gyula mondott s ez esetben Bánffy meg

kell kapnia a kellő elégtételt. Vagy pedig igaz és akkor Bánffy Dezső — legalább ez felfogása, nem maradhat tovább a magyar miniszterelnöki székben. Eddig legalább olyan cselekményt, mely valakit egyénileg diszkvalifikál, összeférhetetlennek tartottak az ország első tisztségével. A legnagyobb szükség van tehát arra a világosságra, a melyet a Bánffy tegnapi nyilatkozata óvatosan kikerült.

A képviselőház közoktatási bizottsága Molnár Antal elnökléte alatt tegnap ülést tartott, melyen a kormány részéről Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter volt jelen. A bizottság a közoktatásügyi állapotról szóló miniszteri jelentés egyes fejezeteit osztotta ki előadásra tagjai között. Az állami elemi népiskolák megfelelő elhelyezésével felmerülő kiadások fedezéséről szóló törvényjavaslat előadójává Molnár Antalt választotta meg a bizottság.

A főrendiház holnap 29-én délelőtt 11 órakor ülést és ezt megelőzőleg értekezletet tart.

Napirend:

1. Elnöki előterjesztés.
2. Igazoló bizottság jelentésének tárgyalása a főrendek jegyzékének folytatolagos kiigazításáról.
3. A dicsőült Erzsébet királyné emlékszóbrának létesítésére kiküldendő országos bizottságba hat főrendiház tag választása.

KÜLFÖLD.

A Brisson kormány lemondása. A francia kamara három hónapi szünet után ma tartotta első ülését, a mely déli 12 órától este 8 óráig tartott és a Brisson kabinet lemondását eredményezte. A kamara egyetlen tárgya a Dreyfus-ügyre vonatkozó interpellációk napirendre tűzésének kérdése volt. Brisson kérte, hogy a Dreyfus-ügyre vonatkozó interpellációk elközlöntessenek; utalt arra, hogy az ügy immár független bíróság előtt van, a melynek ítélete bevárando. Derouléde hevesen tamadta Brissont és a hadsereg védelmezését követelte. Ekkor a szöszékre lép Chanoine hadügyminiszter, a ki meg a reggeli minisztertanácson is résztvett és kijelentette, hogy osztja az előző hadügyminiszterek nézetét a Dreyfus-ügyről és levonva ebből a konzekvenciákat, átadja a népképviselőnek miniszteri állásáról vale lemondását. Brisson alig tud szóhoz jutni a meglepetéstől. A szöszékre rohan; élesen megtamadjá Chaoninet és szemrehányásokat tesz neki. Felfüggesztik az ülést és a miniszterek tanácskozára vonultak vissza. Az összes köztársasági pártok tanácskoztak s elítélték Chaoninet. A kormány arra a megállapodásra jutott, hogy Chanoine helyét a kabinet egyik tagjával töltik be. Brisson bejelenti ezt a kamarának és az ülések elnapolását kéri. Hosszu napirend-vitn indul meg erre, végül a kamara 286 szóval 254 ellenében tehát 32 szótöbbséggel oly napirendet fogad el, a mely bizalmatlanságot fejez ki a kormány iránt. Brisson és társai elhagyták az üléstermet és lemondásuk átnyujtá-va vették az Elysée-palotába mentek F a u r e elnökhöz.

Ezek a szenzációs események a legviharosabb jelenetek közepette játszódottak le. A képviselők tetleg inzultáltak egymást és az izgalom egy alkalommal oly fokra hágott, hogy teljes tiz percig senki sem tudott szóhoz jutni.

A politikai körök nagy izgalommal tárgyalják a fejleményeket. Azt hiszik, hogy Ribot vagy Dupuy lesz az új miniszterelnök.

A szenzációs események bizonyára ujra felkavarják a Dreyfus-ügyet; de az is bizonyos, hogy a semmisiüszék ténykedését most már semmi módon sem lehet megakadályozni. Akár a revízió mellett, akár ellene döntsön a legfelső bíróság, határozata megmásíthatlan és független a politikai hangulat minden változásától. De a kormánybukás bizonytalanságot teremthet a francia belpolitika más terein és ez ezért ismét nagy érdeklődéssel nézhet a

világ Franciaország felé. A Dreyfus-ügy, a mely immár a negyedik miniszteriumot emészti föl, megszűnt egy egyén sorsát jelenteni, célgér lett, amely alatt és mögött nagy dolgok vannak készülöben...

A Fasoda-ügy. De Courcel francia nagykövet, bár u'ódját már rég kinevezték, — Salisbury kívánságára Londonban marad, a mig Angliának a francia javaslatra adandó választát megállapítják. A választ holnapra várják itt.

Franciaország első sorban tudni kívánja: •Feltéve, hogy Franciaország lemond Fasodáról és elhatározza Marchand visszahívását, hova küldhetik ezt ujjabb angol reklamációk veszedelme nélkül?•

Ez a pontosan föltett kérdés, Delcasse nézete szerint, Salisburyt kényszeríteni fogja annak elvi kijelentésére, hogy a hivatalos fölfogásnak is megfelel-e az angol lapoknak az a véleménye, hogy Franciaországnak messze Bahr el Gazel mögé kell visszavonulnia, mert az ott föllított katonái elégtelenek a tényleges birtokbavétel markirozására.

Csak akkor, ha Salisbury ezt megerősítene, áll be az az eset, a melyről Delcasse a sarga könyvben így szölet:

•Ez annyi, mint lehetetlen követelés. Ez a francziák nemzeti becsületének megtámadása.•

London, okt. 26.

Az itteni sajtóban a francia sárgakönyvnek megjelenése azt a tudatot ébreszti, hogy a helyzet igen komoly, mert franciaország az angol követelésekkel szemben a non possumus állás pontjára helyezkedett. Franciaország Fasodához való jogát a res nullius elvére alapítja és ketségbe vonja azt, hogy Angliának joga volna akár a khédive, akár pedig a szultán nevében beszélnie,

Páris, okt. 27.

A tengerészeti miniszter parancsára a francia fölszerelt csapatok megindulnak és ma ugyanannak rendeletére tekintélyes csapat testek érkeznek Cherbourgba. Toulon előljároságát értesítették, hogy mátol fogva a város az egyik mozgósítási középpont lesz. Legelőször is helyet kell teremtenie négy zászlóaljnyi sorhad-legénység, 16.000 tengerész gyalogság és 600 embernyi tüzérség elszállásolására. A tanulókat szabadságra küldötték; mert az iskolákba fogják a csapatokat beszállásolni. A kikötő felügyelőségéhez az a parancs érkezett, hogy a mennyire csak lehetséges, sielni kell a hajóraj felszerelésével.

Színház.

Heti műsor.

Péntek: okt. 28-án bérlet 23 szám B ujdonságul először. •Az oroszlan vadász• operette. Irta és zenéjét szerzette: Veró György.

Szombat: okt. 29-én bérlet 24 szám •C. • •Az oroszlan vadász, másodsor.

Vasarnap: okt. 30-án délután leszállított helyárrakkal: •Mátyás diák• vagy a czinkotai nagy itcze, este, rendes helyárrakkal, bérlet-szünetben: •Havasi remkiraly. • Dráma.

A csók.

Örömmel üdvözöltük tegnap este Dóczy Lajos poetikus, rimes versekben írt, vigjátékát, a »Csókot«, melyet oly rég nem adtak a debreczeni színpadon: Ismét gyönyörködhettünk az idillikus, bájos jelenetekben, melyeknek szépségei lebilincselik a halgatót. De hisz ki nem ismerné Dóczynak e gyönyörű darabját, melyből szerelmes ifjak és ábrándozó leányok még most is évről-évre szavalják, hogy »Nem is értik azt, csakis a suttogók.«

Élvezetes estéje volt tegnap a nagyszamu distingvált közönségnek. A darab szépségét nagyban emelte a szereplők egyöntetű, összevágó előadása és a gondos rendezés.

A siker oroszán része a mi szeretett naiváukat Szabó Irmát (Maritta) illeti, ki bájos mozdulataival és kedves beszédével szinte megbűvölte a közönséget.

Különösen ki kell emelnünk a második felvonásbeli csókdefinióját. Oly végtelen bájjal és annyi érzéssel szavalta hogy a felhangzó taps az előadás menetét is rövid ideig megakasztotta.

Méltan osztozik sikerében Fái Flóra (Blanda) is, kinél örömmel vettük észre, hogy az iskolai modorosságot már kezdi levetni.

T. H a l m i Margit (Angela) kis szerepét is gondosan kifogestalanul játszotta.

Severt T a n a y szép sikerrel alakította.

Hogy Szathmáry Árpád (Sobrim ismét művészién játszott, ezt fölösleges is mondanunk.

S z é k e l y Sándornál (Adolár) a hatást nagyban elrontotta az a körülmény, hogy szerepét nem eléggé tudta a csengő riméket néha megcsönkítotia.

Hogy az előadást mindvégig csendben zaj és lármá nélkül nézhettük végig, azt azon körülménynek köszönhetjük, hogy a karzaton kevesen voltak.

Színházi hírek. Pénteken okt. 28-án kerül először bemutatásra Verő György a kitűnő színművész zeneszerző legújabb operetteje; »Az oroszán vadász«. Verőnek ezen legújabb operettejében is érezhető a mester genialitása. Kitűnő, mulattató a szövege és bájos a muzsikája. A főbb szerepeket; Sziklay, (Brisson polgármester), Locsarekné, (Dorottya) T. Serfőzy Zseni, (Madleine) F. Kálly Lujza, (Lusac Gaston) Karacs Imre, (Previllier Emil, estő) Szentes Janos, (Toupin), Rubor Árpád, (Baptiste), Makrayné, Guervassouné, Csáky (Gervassont játszik,

Táviratok.

A pestis.

Bécs, okt. 26 (Déli 12. óraker) Pecha ápolónő hőmérséklete 39.2 fok érverés 102, rendes, lélegzés 32, szinten rendes. A szívhang tiszta; c anózis és mirigydagánat nincs. A mellén és háton csekély bőrverzés jelentkezik.

Hochegger ápolónő hőmérséklete 39.5 fok Fülzaggatása van, régebben fülgyulladásban szenvedett. Egy izben zöldes-sárga maszszát hányt.

Göschl Mária hőmérséklete 37.2 fok; fejfájása van, egyébként semmi baja. A többi internált mind teljesen egészséges.

A kiegyezés.

Bécs, okt. 26. A »Neue Freie Presse« szerint a jobboldal körében azt beszélik, hogy a szükséges kiegyezési provizóriumot mindenesetre a 14 § segítségével és nem parlamentáris uton fogják életbe léptetni, ami annál érthetlenebbül hangzik, mert a status-quo ideiglenes meghosszabbítása a reichsrathban aligha járna nehézséggel.

Bécs, okt. 26. A »Vaterland« jelenti: A kormány viszonya a jobboldalhoz már tisztázódott, és rendeződött. Egyes lapoknak állítólag újra felmerült komoly nehézségekkel szülő jelentései vagy merő puhatólózások vagy ugynevezett jámbor óhajok. Az illető körökben ezeket a jelentéseket irányzatosoknak tartják.

Franciaik és Angolok.

Marseille, okt. 26. Barátier kapitány, a ki ma reggel ért ide, 9 óraker Párisba utazott, A kapitányt »Éljen Marchand!« »Éljen Barátier!« »Éljen Francia ország!« kiáltásokkal fogadták. Kitchener basa ugyanazzal a vo attal utazott el.

HIREK.

* **Időjárás.** Az orsz. meteorologiai intézet jelentése okt. 26 án: Az idő megmaradt enyhének és száraznak. Jelentéktelen eső csupán az északi határvidéken volt.

* **Sztrájkoló oláh jogászok.** A nagyváradai jogakadémia oláh nemzetiségű hallgatói — mint Nagyváradról jelentik — sztrájkra szánták magukat. Tegnap ugyanis dr. Bozóky Alajos igazgató az akadémia első éves hallgatóinak tartott előadást, s közben hangsúlyozta, hogy Magyarországon nincs jogosultsága a nemzetiségi villongásnak. — A mint szavai elhangzottak, mintegy vezényszóra pattantak föl a románok. Lá mázva fordultak az igazgató felé:

— Nem tőrjük a sértegetést tovább! Dr. Bozóky Alajos valamit akart még szólni, de a román hallgatók mind kivonultak a teremből.

A folyosón nagy csoport akadémiai polgár nézte végig a románok kivonulását s csakhamar tüntetés keletkezett. — Indulatos kiabálások hallatszottak a magyarok részéről:

— Le a hazaárulókkal! Ki velük!

A békétlenek utja egyenesen a táviróhivatalba vezetett s ott a következő szövegű telegrammot adták föl:

Tribuna Nagyszében.

A román ifjuság bejelentette a sztrájkot. A román jogászok nagyon elvetik a sulykot s mód felett visszaélnék magyar társaik túrelmével. Ha így tart a dolog, akkor maholnap erősebb rendszabályokat kell szemben alkalmazni.

* **Eljegyzés.** W o h l Lajos dr. szilvási orvos eljegyezte dr. S i m o n Gáspár H. szoboszlói városi orvos leányát P i r o s k á t. Az eljegyzéshez mi is őszinte szívvel gratulálunk.

* **Betörések.** Egy jól szervezett betörő banda működik városunkban. Ugyszólván napoként követnek el egy-egy betörést s raadásul oly raffineriával dolgoznak, hogy a rendőrség a legerélyesebb nyomozás daczára sem tudja a banda tagjait elfogni. Tegnap este ismét két betörést követtek el. Az egyiket Grünfeld Adolf ruhakereskedő kárára követtek el, kinek kirakatát az ismeretlen tettesek feltörték s abból 80 frt értékű ruhaneműt loptak el. L á s z l ó Karoly szücsmeeter piacz u'czai lakásába is behatoltak s 30 frt értékű sapkát elloptak. A rendőrség most nagyban fáradozik, hogy a betörő banda tagjait kézre kerítse.

* **Meghívó.** A debreczeni cipész ipartársulat 1898 november hó 5-én szombaton a »Korona« disz-termben Saját helyiség. Munkás szálló és munka közvetítési iroda felállításának alapjára vacsorával egybekötött zártkörű tánc-esélyt rendez. Belépti díj vacsorával együtt személyenként 1 forint Vacsora kezdete 8. Tánc kezdete 9 óraker. zenész Kiss Béla kitűnő zenekara. Jegyek a meghívó előmutatása mellett előre válthatók Weidner József, Weidner Gusztáv és Cziczó Lajos urak üzletében. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak.

* **Bucsu ebéd elmarad.** P u k y Gyula, a debreczeni kir. ítélőtáblának nyugalomba vonult elnöke, mint sajnálattal értesülünk, erősebb meghülés folytán gyengélkedik. Ez okból és ő méltóságának ismételt és hathatós kérélmé folytán a tiszteletére folyó hó 31-ikére megtartani tervezett bucsuebéd el fog maradni.

* **Vasuti egyezmény ratificálása.** A turini-severin-kladovai vasut kiépítés ügyében Szerbia és Románia közt létrejött egyezményt — mint Bukarestből jelentik — tegnap a külügyminiszteriumban ratificáltak.

* **Gyászír.** Vettük a következő gyászjelentést, Legmelyebb fájdalommal és megtört szívvel tudatjuk szeretett jó gyermekünk és kedves testvérünknek Halász Elvirának életének 17-ik évében folyó hó 25-ek, éjjel fél 12 óraker, 14 napi szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 27-én, délután 3 óraker fognak Piacz-utca 14. számú háznál a római kath. egyház szertartása szerint beszentel'etni és a Szent-Anna-utczai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig f. hó 28-án d. e. 9 óraker fog az egek Urának bemutatatni, Mely végtisztességtételre rokonainkat és ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Kelt Debreczenben, 1898 október hó 29-én. Bánatos szülei: Halász Izidor és neje Markó Erzsébet, Testvérei: Pszkrár, Margit, Erzsike és Zoltán. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **A költők fejedelme.** A párisi fiatal poétáknak meghalt nemrégiben a választott fejedelmük, az öreg Stéphane Mallarmé. Most megszavaztatták az írókat, akiknek többsége Léon Diérx-t választotta meg a költők fejedelmévé. Igen sokan voltak, akik azt írták, hogy költők közt fejedelmet választani ostobaság. Nem is szavaztak. Ugy látszik, hogy nekik van igazuk.

* **Egy hadnagy kalandja.** B. Csabáról írják, hogy egy közöshadseregbeli hadnagy Kigyóson a nővérénél volt szabadságon. Szép reggel levén, sétálni ment kard nélkül. Szembe találkozott néhány csendőrrel, ezek őrsvezetője igazolásra szólította fel, de hiába igazolta magát, a csendőr ráfogta, hogy ő Sztáray gróf, aki Bécsből gyilkosság vádjával elől megszökött. Minden tiltakozása hasztalan volt, átkísérték töltött fegyverrel Csorvársra 14 klmrre s ott tartották félnapig, öreg este eresztették el.

* **Egy agár veszőtsége.** Nagybecskerekén tegnap óriási remületet okozott egy agár amely megveszett és hazulról megszökött' három városrészt kutyáit megrmarta; belekapott azonkívül gazdája kocsisának a kezébe is, a kit felvittek a Pasteur intézetbe. A kutyákra 10 napos zárt rendelték el.

* **Nagy idők tanuja.** Nagybecskerekén tegnap halt meg Schwimmer Mór 48-as honved törzsorvos özvegye 85 éves korában. Az elhunyt megveszerte ismeretes volt jótékony-ságáról, és mint a nagybecskereki jótékony nőegylet egyik alapítója, emlékét sok szegény ember fogja áldani.

* **Fegyelmi vizsgálat.** A belügyminiszter fegyelmi vizsgálatot rendelt el a veszprémi tanács több tagja és a r. kapitány ellen, a miért egy háztól jogtalanul megtagadták a lakhatási engedélyt.

* **Letartóztatott anarkista.** Kassáról írják, hogy ott a rendőrség tegnap épen akkor tartóztatta le Petrovszky János géplakatos anarkista szökevényét, a mikor az a munkások közt agitált. Petrovszky szepesváraljai illetőségű; Szepesváralján 1 hónappal ez előtt azért tartóztatták le, mert egy korcsmában királysértő beszédet tartott. Azonban megszökött s Kassára ment anarkista üzemleit folytatni. Szabadságát azonban nem sokáig élvezhette, mert a kassai rendőrség felismerve, letartóztatta s aztán vasra verve elszállította a löcsei jbiróság fogházába.

* **A nyomdászegyesület alapszabályai.** A nyomdászegyesület már — több, mint — egy hónapja, hogy felterjesztette módosítandó alapszabályait P e r c z e l Dezső belügyminiszterhez jóváhagyás céljából, azonban a miniszter még mindezeig nem látta el az alapszabályokat a jóváhagyó záradékkal. Biztos forrásból nyert értesülésünk szerint a belügyminiszter egyáltalában nem fogja megérősíteni az egyesület alapszabályait és úgy fog intézkedni, hogy az egyesület feloszlását rendelje.

e l. Ugyanis már másodszer találtak az egyesületben olyan pénzre, amely tiltott gyűjtésből eredt s ezért a miniszter nem engedheti meg az egyesület további működését. A felosztás híre tegnap már a fővárosi nyomdászok közé is eljutott, s ott érthető izgalmat keltett. A nyomdászok el vannak határozva, hogy ha a felosztás megtörténik, úgy önképző-egyesület alakítanak, vagy a nyomdászok másik egyesületébe, a rokkant-egyesületébe iratkoznak. Vásonyi dr. ma már tett lépéseket a rendőrségnél a lefoglalt pénzek kiadatása iránt.

* **Luccheni.** Egy genfi újság e hó 22-én elárulta hogy Lucchenit az nap délben utoljára vezetik a vizsgálóbíró elé. Az ülésterem annyira megtelt kíváncsiakkal, hogy az emberek meg sem mozdulhattak. Nemi következtetést lehet ebből vonni, hogy mi lesz majd nov. 10-én, a mikor a gyilkos bűnpörének tárgyalása kezdődik.

Délelőtti 1/4 12-kor két markos csendőrz az örök kezénél fogva tartották Lucchenit, bevezették őt Le Fort vizsgálóbíró elé. A gonoszlevő ezuttal is azt a nyugodt közömbös-séget mutatta, a mely sohasem hagyja cserben és arczán ott volt az a gunyos mosoly, a mely undort kelt mindenkiben a ki nezi.

Bevezették a tanúk terembe. Mely csendben adta ki a vizizsgáibíró a szokásos rëndelést:

— Vezessék be a foglyot!

A főügyész aztan felolvasta a szokásos formulát:

„Tekintettel a vizsgálat eredményére Luccheni Luigi született 1873 ban Párisban, fia Luccheni Lujzának, kézműves, — aki 1898. szeptember 10-én Genfben Erzsébet Eugenia, Ausztria császá néja és Magyarországi királynéja ellen szándékos gyilkosságot követett el; (a »szándékos« szó hallatára Luccheni melyen meghajtotta magát) —

tekintettel arra, hogy ezt a gyilkosságot előre megfontolva követte el a genfi büntető-törvénynek 84, 249, 251 és 252 §§-ai pedig ezt a bűntényt büntetéssel sújtják:

Genf köztársaság főügyésze Luccheninek az esküdtek elé való utalását indítványozza, hogy ott ítélkezzenek felette.»

Ez iratnak a felolvasása Lucchenit nem igen látszott érdekelni. Ide-odahajlongott, a kalapjával játszott és a jelenvoltagekat nézte mereven, mégis észre lehetett venni, hogy a »crime d'assassinat« és a »cour de justice criminelle« kifejezések hallatára kissé össze-rezzent. Felegyenesedett, a mikor védője, Marchand a szigorú fogság megszüntetését kérte. A vizsgálat befejeztével az ugynevezett titkos fogságnak is meg kell szünnie. Navazói főügyész azt felelte, hogy ez külön kijelentes nélkül is önmagától megszűnik.

A főügyész indítványának megfelelően a törvényszék a gyilkost az esküdtszékhez utasította, a hol november 10-ikén kezdődik a tárgyalás. Lucchenit aztan visszavezették zárkájába. Roppant kíváncsi tömeg előtt vonult, a kiknek folyton ismételte:

— Eh! Ou, jesuis Luccheni!

A titkos fogságot délre megszüntették és Lucchenit a vizsgálati foglyok közé osztották be. Am reá nézve különös intézkedések is történtek és a főügyész külön utasításokat adott a börtönfelügyelőnek. — A tárgyalás november 10-én, reggel 9 órakor kezdődik.

* **Az ecsedi szent.** A gömörmezei Ecsed községbe a napokban egy utasember érkezett. Szállást kért egy házban, hogy éjszakára megpihenhessen. Reggel, mikor már indulóban volt, az udvaron levő kuthoz ment és keresztet vetett magára. Majd a házbeliekhez fordulva, rájuk kiáltott:

— Látom a boldogságos Szüzet!

A házigazda, majd meg a felesége is óvatosan közeledtek a kuthoz, de mit sem láttak. Ezt tudtára adták vendégüknek is.

— Akkor ti nem vagytok tiszta emberek, sóhajtott a csavargó és buzgón vetette magára a keresztet, ahittal nézve a kut fenekére. A jámbor emberek végre is elhitték, hogy vendégük nem földi ember és

hiedelmük csakhamar elterjedt az egész környéken. Csoportonként zárandokoltak el a kuthoz bár a látomány előttük nem jelent meg.

Mikor a ravasz ember látta, hogy embereit kellőképen előkészítette, hozzákezdett manipulációjához. Kihirdette, hogy csodatevő erővel van megáldva. Kezével meggyógyíthat sántát vakot bénát. Akik gyógyulást keresnek; nála megtalálják. A könnyen hívő emberek készpénznek vették minden szavát és másnap már tömegesen vitték hozzá a betegeket. Ő aztán szépen megmagyarázza, hogy a dolog nem megy olyan egyszerűen. Háromszor kell a beteget elhozni és csak akkor gyógyul fel teljesen. Pénzt azonban hozhatnak akármikor. Nem neki kell, hanem egy hatalmas szép templom épül majd belőle. Javában folyt már az adakozás, mikor a csendőrség nesztet vette a dolognak és eicsip te az élelmes szentet akiről kitűnt, hogy foglalkozás nélküli csavargó és Rozgonyi Istvánnak hívják. Most már a börtönben elmélik fényes szereplése fölött.

* **Samassa érsek jubileuma.** Eger városa fényes ünnepléssel hódolt Samassa érseknek 70-ik születésnapja alkalmából. A város ki volt világítva és a házak lobogó diszben állottak. Az érsek ünneplésében részt vett az egész város.

* **Muraviev.** Muraviev gróf, az orosz külügyminiszter Bécsben való 5 napi tartózkodása után tegnap este fél 10 órakor elutazott az osztrák fővárosból Livádiába, az orosz udvar ezidőszertiszékhelyére. A bécsi északi pályaudvar csarnokába röviddel 9 óra után érkezett meg Lichtenstein herceg, a pétervári osztrák és magyar nagykövet, Budberg, a bécsi orosz nagykövetség első tanácsosa az egész követségi személyzettel és Lwow, a budapesti orosz vezér-konzul. Muraviev gróf Kapnist gr. orosz követ kíséretében fél 20 óra előtt 5 perczezel érkezett a pályaudvarra. Szives üdvözléssel bucsuzott el Muraviev gróf a jelenvoltagektól és az uvari várótermen át ment ki a perronra, honnan a vonat pontban fél 10 órakor indult el.

* **Az egri jogakadémia a román agitáció ellen.** Az egri jogakadémia ifjúága elhatározta, hogy állást foglal a román izgatások ellen, melyeket e napokban szellőztetünk. A jogakadémia ifjúsága, az elnök in diványára táviratilag fejezte ki megbotránkozását a nagyváradi és kolozsvári román hallgatók magaviselete fölött.

* **Bánffy báró és Szapáry Gyula gróf** A képviselőház tegnapelőtti zárt ülése után gróf Szapáry Gyula, az egyházpolitika elől meghátrált miniszterelnök összetalálkozott báró Bánffyval, a jobboldali folyosón. amin ez egészen kivörösödve jött az ülésteremből. A két kitűnőség kezét fog, mire báró Bánffy ki még miniszterelnök, így ömleng Szapáry előt, ki már nem az:

— Boldeg ember vagy! Te rólad csak azt mondták, hogy rossz miniszterelnök voltál, de engem már elneveztek rablónak, gazembernek, semmirevalónak . . .

— Légy nyugodt, vigasztalta Bánffy Szapáry, amint nem vagy miniszterelnök, már ismét becsületes ember leszel. (Próbálja meg.)

* **Uj szerb püspök.** Az ujvidéki szerb püspöki szék Opasics eddigi püspöknek köztudomásu megbetegedése következtében megüresedett. A püspöki székét közelebb választás utján töltik be és mint értesülünk, a püspöki méltóságot Vukadinovics J. zimonyi főesperes kapja meg. Vukadinovics a legudósabb és legnépszerűbb főpapok egyike, a ki Brankovics patriárkának iskolatársa s bizalmas embere volt. A bölcsészetet Budapesten végezte s jól beszél magyarul. 35 év előtt Ujvidéken volt tanár s 26 éve zimonyi főesperes.

* **Baross fia.** Jövő hónap 20-án leplezik le a keleti pályaudvar előtt a vasemberszobrát. Közadakozásból emelték a szobrot, hogy örök időkiig hirdesse a nagy polgár-miniszter dicsőségét. A szoborra begyűlt összegből 25.000 forint még fenmaradt, ezt az összeget ma a budapesti árvaszéknél Baross fia számára

befizették. Baross fia neveléséről tudvalevőleg az állam gondoskodott, most pedig a nemzeti gyűjtésből oly tőkét kapott, hogy gondtalanul kezdheti meg pályáját. Megtanulhatja ebből is, hogy a magyar nemzet minden érdemet megüalmaz.

* **Magyar koszorú Müller dr. sírjára.** Korányi budapesti egyetemi tanár tegnapi előadásának hatása alatt az orvosnövendékek a Bécsben elhunyt dr. Müller sírjára koszorút küldöttek. A koszorút, melyen ez a fölírás van: A tudomány és a kötelességteljesítés vértanujának — a budapesti első belgyógyászati klinika, ma delután küldtek Bécsbe Nothnagel udvari tanácsos címére levél ki-éretében, melyben fölkerik, hogy a budapesti orvosifjúság koszoruját helyezze el a fiatal tudós sírján.

* **Merénylet egy földbirtokos ellen.** Nyiregyházáról jelentik Izsák László kenezi birtokosra az éjjel rálőttek az ablakon keresztül. A földbirtokos noha srettel rott töltve életveszélyesen megsebesült. Hatvanngy sörrozsment hatolt a testébe. A merénylőt nyomozzák.

x **Osztály sorsjegyek a III. sorsjáték** I. osztályára 1/6 6 frt, 1/3 3 frt, 1/4 1 frt 50 kr, 1/8 75 kr. Ujságíró sorsjegyek 6 huzásra 1 korona 100.000 korona főnyereménnyel. Állam sorsjegyek 200.000 korona főnyereménnyel 2 frter. Valamint minden huzásra mindennemű ígérvények kaphatók Schwartz Dániel dohány-tözsdejében a »B.ka.« szálloda épületében

x **Üzleti könyvek, kopir-könyvek rendkívül olcsón kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, a főpostával szemben.**

A bécsi pestisről.

A »Debreczen« tudósítójától.

Bécs, okt. 26.

A pestisben beteg fekvő három nő közül Pecha Albina életben maradásához nincs remény. Láza ma reggel 40.1 fokra emelkedett. Ugy őt, mint Vilfrida apácza és Göschl szolgálót ismételtlen beojtották szérummal. A két u öbinnél aggasztó tünetek nem mutatkoznak. Pecha Albina életben többször hányás fogta el, miáltal nagyon elgyengült.

Nothnagel professzort a járvány-bizottság rendeletére ma reggel lakása internáltak. Ennek az intézkedésnek oka az, hogy Nothnagel vizsgálta meg az elhunyt Barischt, a kinek testét többször megérintette. A professzornak további intézkedésig nem szabad lakását elhagynia és betegeket sem fogadhat.

A közkórházakban az összes kísérleti állatokat külön osztályba vitték, a hol a legzigorubb felügyelet alatt fognak tartatni. Dr. Poech és a többi elkülönített személy teljesen jól érzi magát.

Bécs, okt. 26.

A helytartóság utasította Nothnagel tanárt, hogy további intézkedésig ne látogassa klinikáját. Nothnagel úgy lakásán, mint lakásán kívül beszűntette a rendelést, hogy egy beteggel se érintkezzen. A »Wiener Allg. Zeitung« megjegyzi erre, hogy ez az elszigetelés óvórendszabály a közönség megnyugtatója. — Nothnagel a legjobb egészségnek örvend. Az izoláltság aligha tart tovább három vagy négy napnál.

Bécs, okt. 26.

A permanens-bizottság mai ülésén tudomásul vette azt a jelentést, hogy tegnap este a polgármester rendeletére a helytartóság a városi tanács és a közkórház képviselőinek közbenjöttével bejárták a nevezett intézet és az anaomia-pathológiai intézet összes főcsatornáit. A vizsgálat eredménye teljesen megnyugtató. A bejárást a csatornatisztítási munkálatok vállalkozójának szolgálai végezték. A kórházi csatornában néhány eleven és csak egy döglött patkányt találtak. Ellenben igen

sok eleven patkányt találtak az alsbach-csatornában és a Lazareth-utca végén. Mikor a bizottság a kórházak udvarain több lejárónál megvizsgálta a csatornákat, sem eleven sem döglött patkányokat, sem más feltűnő dolgot nem vett észre. Valahányszor egy-egy lejárót elhagytak, megmosták és dezinficáltak a csatornatisztítók kezeit és vedreit. A csatornatisztítóknak szivacs volt a szájukban. A polgármester elrendelte, hogy az összes említett csatornákat este forrásvízzel öblítsék ki.

Bécs; okt. 26.

A közkórházban a dékán rendelkezése, szünetelnek az előadások, de valószínűleg a jövő héten újra megkezdődnek, mert a vészterjedése kizártnak tekinthető.

A pestis a Reichsrathban.

Bécs, okt. 26.

Az osztrák képviselőház mai ülésén gróf Thun miniszterelnök válaszlát Gregorig és társainak a pestisügyben betérjesztett interpellációjára.

A miniszterelnök kijelentette, hogy a közkórházban előfordult pestis eseteket Barisch szolgának gondatansága idézte elő. Hogy az inficálás hogyan történt, ezt aligha lehet kideríteni. Az interpellálók kívánják, hogy az orvosok veszedelmes kísérletezései tiltassanak el, ezt azonban nem lehet elrendelni, mert éppen a kísérletekből merített tapasztalatoknak köszönhetjük, hogy ilyen járványok idején nem pusztul el többé annyi emberélet, mint azelőtt. Végül elismeréssel volt dr. Müller munkálkodása és emléke iránt.

A ház a miniszterelnök válaszlát tudomásul vette.

Korányi tanár a pestisről.

Dr. Korányi Frigyes tegnap délelőtt előadást tartott a pestisről az üllői úti klinikán a gyógyászati osztályon. Az előadást nagyszámú közönség hallgatta, köztük igen sok orvos.

Korányi részletesen ismertette a pestis történetét, annak bacillusát, az ezekkel folytatott eddigi kísérleteket, a betegség tüneteit és lefolyását.

A bécsi esetről szólva annak a véleményének adott kifejezést, hogy a pestis aligha fog elterjedni a bécsi közkórház falain kívül, ha csak igaznak nem bizonyul az, hogy két fertőzött patkány kiszabadult és az első áldozatnak, Barischnak ruháit kivitték a kórházból.

A patkányok könnyen terjesztik a pestist, a mért is kiirtásuk czelszerű volna. A pestis, kolera a piszok közt terjed legjobban, azért legbiztosabb ellenszerei a tisztaság és az inség enyhítése. Képzett orvosok, köteles-tudó hatóságok, a közegészségügyi követelek kielégítése: ezek adják a biztosítékot az aggodalom ellen. A szerencsétlen dr. Müller talán elmulasztotta a kellő óvatosságot és talán Barisch halálát is ő okozta. Az orvos hivatásának ideálja azonban az, hogy a midőn az emberiség érdekeit szolgálja, akkor a magára vonatkozó mellékes körülményeket teljesen háttérbe szorítja és talán a másokra vonatkozókat sem mindig veszi úgy tekintetbe, mint az olyan ember, a kinek az a főtekinet, hogy a hajszála el ne görbüljön és helyteleníthető hőste tet el ne kövessen. Óvakodjunk attól, hogy egy ilyen előfordult hiba alkalmából olyan módon vádoljuk az orvosok cselekvését, a mely tekintélyüket lerontani alkalmas.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után a budapesti orvosnövendékek koszorút küldöttek Dr. Müllernek, mint a tudomány és kötelességteljesítés vértanújának sirjára.

A főváros intézkedései.

A főváros közegészségügyi bizottsága tegnap Viola Imre tanácsos elnöklete alatt ülést tartott, a melyen résztvettek Mely Béla jegyző, Schermann Adol. főorvos, Müller Kálmán kórházigazgató, Heuffel Adolf középítési igazgató, Maltás Hugó műszaki tanácsos, Hönic Dezső mérnök, Steinhart Antal, Ka-

uzer János és Horváth József bizottsági tagok.

Viola elnök bejelentette, hogy a hatóság már most, a mikor a veszedelem még nincsen itt, meg akar tenni minden óvintézkedést, nehogy az esetleges veszedelem készületlenül ne találja.

Hönic mérnök bemutatta az építendő barakok terveit. A bizottság elhatározta, hogy egyelőre három pavillont építtet negyven beteg számára. Az építést négy hét alatt fogják elvégezni 60.000 forint költséggel. A telekrendezés ezenkívül 40.000 frtba kerül.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonatözsde.

okt. 26.

készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

B u n a	kilós	Ar 100 kg.	kilós	Ar 100 kg
Bánsági ó	76	—	80	00.00—00.00
"	77	—	81	00.00—00.00
"	78	—	82	—
Tiszavidéki ó	79	9.85—9.90	—	10.40—10.55
"	76	9.95—10.00	80	—
"	77	10.05—10.15	81	00.00—00.00
Festvidéki ó	78	10.20—10.25	82	10.45—10.50
"	79	10.00—10.00	—	—
"	79	10.15—10.20	80	—
Fehérmegyei ó	76	10.20—10.35	81	10.50—10.55
"	78	10.40—10.45	82	—
"	79	9.95—10.05	—	—
Bácskai ó	76	10.15—10.20	80	00.00—00.00
"	77	10.25—10.35	81	00.00—00.00
"	78	—	82	00.00—00.00
Észak magy	79	—	80	—
"	78	—	81	—
"	79	—	81	—

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram
Fecs elsődrendű	70—72	8.15—8.20
" másodrendű	—	8.05—8.10
Árpa takarmánynak	60—62	6.20—6.50
" égetni való	62—64	6.80—6.80
" serföldei	64—66	7.80—8.20
Zab	39—41	5.75—5.70
Tengeri bánsági	—	5.55—5.35
" más nemű	—	12.25—12.75
Repce bánsági	—	—

Sertés vásár.

okt. 26.

Kőbányai sertéspiacz. Szerbiai nehéz páronként 320 kilogrammon felüli párja 54—55 krajczár, közép (pkint 251—35 — kilogramm súlyban) 55—56 krajczár. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 53—54 krajczár.

Sertéslétszám: 1898. évi okt. 24-én — volt készlet 42.217 darab, 1898 okt. hónap 25-en felhajtott 381 drb, 1898 okt. hónap 25-ik napján elszállított 417 darab 1898 okt. hó 26-ik napjára maradt készletben 42.181 darab. — A hizott sertés üzletirányzata lanyha.

Mivel fokozhatjuk az őszi rozs termés mennyiségét.

Minden gazdának kell, hogy czélját képezze két kalaszt termelni ott, ahol eddig csak egy termelt. Ezen jólét előmozdítására szolgáló igazmondást bizonyítanunk felesleges. Időszereinek tartjuk azonban röviden vázolni ama munkálatokat, melyek segítségével a közle-mény címében foglalt kérdés megoldása lehetővé válhat.

A teendő a következők: adjunk az őszi rozsoknak a vetés forgóban olyan helyet, mely lehetővé teszi a talajnak gondos előkészítését. Vessük tehát oly növény után, mely a talajról idejekorán lekerül; ilyen lesz a zabos búkköny, korai csalamádé egy kaszás löher, vagy lucerna.

Barmelyiket is válasszuk, elég idő áll rendelkezésünkre, hogy két, esetleg három szántást is adhatunk. Az első szántás mindenestre sekély legyen, mert a szerves maradványok felbomlásának kedvező befolyása egyrészt, a gyomnak irtása másrészt, csakis ezuton érhető el.

A 2-dik szántást mélyen adjuk s az ezt követő 3-ikat középnyelven, ügyelve arra, hogy a szántás a vetést legalább is 2 héttel

előzze meg, mert a rozs csak oly talajban diszlik, mely kissé meg van ülepedve.

A 3-dik szántás befejeztével használjunk egy kis műtrágyát, ne sajnáljuk azt a kevés költséget, melybe a műtrágya beszerzése kerül, bőven megtérül az ama jövedelemben, mely a termés mennyiség és minőség javulásának következménye leendő. A műtrágyák közül sokszor egyedül a foszfortrágya is igen jó hatást eredményez, különösen akkor, ha a talaj káliban hiányt nem szenved (pl. agyagtalaj) ha ellenben a talaj káliban szűkölköd-nék (pl. könnyebb homok, vagy tőzöges talaj) egy foszfortrágyának káli trágyával való együttes alkalmazása ajánlható.

A foszfortrágyákból legjobban a szuperfoszfátot ajánlhatjuk, kat. holdanként 120 kg. mennyiségben. Ezeket elszórva, jól aláboronájunk s közvetlenül utána a vetést fogantossítjuk. A műtrágyák hatása részben már az őszelel is fog mutatkozni a rozs erőteljesebb fejlődésében, igen természetes, hogy e hatás tavaszra még inkább fokozódik, különösen akkor, ha a műtrágyázás zöldrágázással van egybekötve. E czelra a fehér csillagfűtőt ajánlhatjuk.

Az őszi folyamán, ha a vetést igen vastag hőlepel borítaná, tanácsos lesz gulyabeli marhákkal végig járattatni, melyek a jégkérget megörve, a rozs kapállása be nem következhetik.

Ha a rozst kötöttebb talajon termel-nénk, úgy az tavasszal meg is fogasolható a levegőnek a talajba juttatása czéljából. Könnyebb talajon e fogasolás elmaradhat.

A termelésnek a mondottak szerinti véghezvitelét nyugodtan ajánlhatjuk bárkinek is s hiszük, hogy lesznek is követőink.

Berlin, okt. 26. Északamerikai ellany-hulásra a kínálat nagyobb volt. Buza és rozs 3—4 márkával olcsóbb. Zab változatlan. A tözsde holnap a tartománygyűlési választások miatt zárva marad.

CSARNOK.

Eljősz-e?

Megcendül im egy rég megszakított dal...
Ah úgy vágyódom újra te utánad!
S piros rózsával, fehér liliummal
Csak telehítem újra a szobámat.

S mint rég, — egy halk kopogtatásra lesve
Várlak s úgy ejt a perczek röpte lázba.
Ah, ra fogom már minden kicsi nesze,
Hogy lábaid lépte, ruhád suhogása.

Ugy ér az est, úgy ér az éj s te késel.
Ki tudja hol jársz, ah, gondolsz e még rám?
Csüggsz-e valakin lázas öleléssel,
Vagy nem ölelsz már senkit, nem is élsz tán...

Nalad van, ami drága volt szívemnek:
Tünt ifjuságom minden vágya, álma;
Dalok, melyek csak csókdótló teremnek,
Egy élet, mely most czélját nem találja.

Eljősz-e? Várlak, — bármily késve jősz el!
Hervadhat rózsá, lilium szobámban,
Jöhetsz bus, zordon virág'ra an öszsel,
Az én szívemben mindörökre nyár van.

Csak piros rózsát nem lelsz majd szívemben
Elfojtott könnyűl mind fehérre sápadt
S nem fehér ott egy liliumkehely sem, —
Piros mind... Szivem úgy vérzet utánad.

Telekes Béla.

Képzeld el a többit.

(Jean de la Bréte.)

Francziából fordította dr. Kósa Zsigmondné
Folytatás.

Agyam fölti.

— Mennyire szeretem e különös élelet
— kiáltám hirtelen — vakok kik nem látják
és nem értik. Részegítő zürzavaros tömkeleg
van körülöttem.

— Ilona — szolt rám bátyám intő hangon.

— Reszegető — ismétlém — magam is mámoros vagyok tőle!

— Hol latsz te zürzavaros tömkeleget e csendes környéken? Magyarázd ki magad okosan!

— Magyarázzam meg? Hogyan nyissam ki egy vakon született szemem.

A tudós néhány szót sugott fia fülébe, ki bennünket beszédem alatt utólért, alkalmasint azt mondo ta, milyen kedves vagyok, de Perseus, nincs vele egy véleményen, a kétely, sötét kétely beférkőzött nyugtalan szívébe.

Látása minden még netán megkötött ördögöt elbocsátott lánczairól.

— Mily öröm — mindenki jókedvű ma, még a hamadryadok is nevetnek. Meojuék nézzük meg a templomot.

Látogatásunk után visszatértünk az országutra, hol a balsors a szegény plébánost hozta elénk.

Egy kedves plébános, egy lelkész, minők a regényekben szerepelnek; kalapján széles szalaggal, átlátszó szelid kék szemekkel egy férfi tekintetével, kinek elméje felvilágosodott és lelkiismerete nyugodt.

Összehozni a szent embert tudósommal, a legkedvesebb mu'atságnak gondolám, meny nyi összehasonlítást tehetek a két ellentéi között.

— Beszél francziául Uram? — kérdém nyájasan.

— Igen kisasszony!

— Megbocsát ha idegen létemre néhány kérdéssel terhelem Altorf felől?

— Nagyon szivesen felelek! nem szerencsétlétének szerény lakomban?

— Ném, maradjunk idekinn — itt oly szép hely van!

— M, La Platière ur bocsánatot kért merészségemért, megköszönte a lelkész szives készségét, ki sokáig kellemesen csevegett Altorfól. Lassan hatalmamba kerítém a beszéd fonatát és észrevétlenül a környék valóságos viszonyaira terelém azt.

— Két táborban vagyunk, vannak kat holikusok és protestánsok!

E mondat az égő csóva vott a szalmakazalba hajított.

Hallatlan, szörnyű, hallatlan — sóhajtozott Hanvec a tudós — hogy eshet okos felvilágosodott ember ilyen tévelygésekbe. Szerintem csak hülye emberek tagadhatják a Teremtő létezését. De nem elég a benne való hit? Miért veszik egy sötét labirynthussal körül, tele előítéletekkel, külsőségekkel és tévelygéssel?

— Mégis kell hogy valami törvény szerint higyjünk Uram. Jézus maga —

— Oh szolt közbe az antidiluvianus —

ez az én emberem volt; a legjobb a legistebb ember. Socrates is isteni ember bár ennek felesége volt a legnagyobb hibája; vele szemben néha mégis elragadtatta magát, még nem volt tökéletes bölcs. A kereszténység eszményítette a szerelmet míg a pogányok lealacsonyították.

A szerelem . . .

Tűzbe jött, kezdte szerelmi és vallási elméleteit fejtegetni; a szegény lelkész kipi rult arczszal apostoli hévvel védte álláspontját. Azt hiszem e hegyek még soha sem hallottak hasonló vallási fejtegetéseket.

Következten következései, megjegyzései elől a dryadok szemérmesen visszabujtak odaikba; Perseus a legkinosabb zavarban figurákat rajzolt a homokba és kis kavicsokat trugdait odább; gyámom dühösen nézett rám, mintha én volnék az oka, ha ez óskori professzor egymásután ráront az Evangelistákra, a prófétákra, a Vaticanra, kiabál a coelibátus ellen a lelkész érveléseit, saját fejtegetőre állított fejtegetéseivel czáfolgatja.

Őket hallgatva Montaigne egy meséje jutott eszembe; Olyan ügyesen bánt a köles szemekkel, hogy ezek egyenként atrepültek egy előtte leszuirt tű fokán — mikor a művészes jutalmát kérte — két véka kölest ka-

pott — nehogy művészetét hanyagolja el a köles hiánya miatt.

P. Faber könyvét a lelkésznek küldöm és Mm. Guyon, harminczkilencz kötetével a tudóst boldogítom. E tiszta szűzies szerelmek olvasása mindakettőnek elkel.

Mikor elhagytuk a szegény felháborodott apostolt kinek szemei szent tűzben égtek és ki kétségbeesve nézte a tudós eretneket gyámom nyakon csipett és négy szem közt ream támadt.

— Mit műveltél megint Ilona? Ha magad nem beszélhetsz csacsiságokat, masokkal mondatod el azokat.

— Oh batyám tehetek én róla — feleltem busan — ki hitte volna, hogy egy egyszerű megjegyzés így tűzbe hozza őket?

Igazán pedig úgy vélekedtem, hogy tán soha senki se muldolt ily pompásan a szent Bannwald lábainál mint én e mai nevezetes napon.

XXVIII.

Hospenthal augusztus 7-én.

Eschenenben elhagytuk a vonatot, Ezen nagyon busultam, égtem a vágtyól, belevetn magam a nagy alagut feketé mélységébe, mint egy örvénybe, érzéseimet elringatni, azután Olaszország örök kék ege alatt egy gyönyörű tó partján, felébredni. Mily isteni gyönyör a gothardi alagut.

Ahelyett felültünk egy nagy omnibusz tetejére, miután egy vadregényes kanyargós uton s az ördögök hidján át haladtunk, most itt vagyunk.

E hid a régi Gallati szent Autalt juttatá eszembe. Szinte láttam, mint hurczolják a pogányok az uton végig és dobják a hid karfáján keresztül, a bugyborékoló habokba. Ő szegény belefogódzik örült erővel a karfába; nem védekezik, mert el van szánva a halálra, — de szemei sirnak és ajkai könyörögnek.

— Szegény szent Antal! — kiáltám hirtelen.

— Hol van? kérdék kísérőim és jobbra balra keresték sz meikkél,

— Ott van az ördög hidján!

— Nem jár ott senki, ki szent Antalhoz csak legtávolabbról is hasonlítana, mondá gyámom.

— A hid neve juttatá eszembe! szinte látom, mint hurczolják ellenei, hogy őt a vízbe dobják:

— Igazuk volt, úgy kellett neki! mondá a tudós.

Istenem, de meggondolatlan vagyok minő szikrát dobtam megint a löporos hordóba! Hirtelen elfogtam róptében, még mieiótt felrobbanhatott volna s attereltem társalgásunkat az időre,

Az időről áttértünk a Svájcra, a Svájczról hazámra; a tudós — ki elég neveltséges — a magáét mindig ócsárolja, míg az idegent egekig magasztalja, kifejté nekünk eszméit egy közös végtelen haza felett.

Perseus nem mondott ellen; de hogy, — csak csendesen hallgatott! Oh milyen örömmel tekertem volna mindkettőnek a nyakát.

— Kemény megjegyzés — nevetett a kapitány.

De nem folytatom, ha van valami, ami kihoz sodromból, úgy ez az. Ha meggondolom népem mily finom, lovagias, művelt és mindamelllett kénytelen más népnek engedni, szivem, eszem, vérem felforr. Lehet, hogy közjogi művelődési, fejlődési szempontból a haza fogalma kisszerű, de engedjék meg nekem, hogy franciaia nő maradhassak imádott hazám határain belül.

A gyümölcsök, melyek La Platiérben teremnek, mások, mint amilyeneket itt látok. Bár örömmel látom a mezők, rétek virágait, az ottihoniak szebbek illatosabbak. Szebbek, kedvesebbek fenyőim, melyek anyyi édes álmod árnyékolnak bei

Ha arczom nem is tükrözé vissza hiven gondolataimat, mégis melázó lett, — mert érzelmeimet nem szoktam véka alá rejtetgetni.

Az özönvíz előtti ember egy ideig érdeklődve vizsgált, az án megszólalt:

— Mily beszédes vonások! Az elébb, mikor Szent Antal szenvedéseire gondolt, mosolygott, most meg szomorú. Mi az oka ennek. Megbántottuk talán?

— Igen! mondám szárazon.

— Folyt. köv. —

Ujdonság!

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyó szám 28. Bérlet 23-ik sz. „B“

Pénteken, 1898. évi október hó 28-án

Ujdonsággul először

Az

oroszlánvadász

Nagy operette 3 felvonásban. Schönthal T. Stein L. után írta és zenéjét szerzette Verő György.

Holnapután szombaton, október 29-én bérlet 24. sz. „C“

Másodszor

Az oroszlánvadász.

Nagy operette.

VASUTI MENETREND.

1898. május hó 1-től. (Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul:		ó. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyvárad felé*)	d. u.	3 37
P.-Ladányig (minden kedden)	déli	12 —
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 15
M.-Sziget felé (gyorsvonat)	d. u.	5 22
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	6 55
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	3 —
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 20
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 25
Miskolcz—Kassa felé	este	7 05
Szerencs-S.-A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4 01
H.-Böszörmény—	m. á. v.-tól reg.	5 28
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről reg.	5 51
	m. á. v.-tól d. u.	4 06
	vásártérről d. u.	4 15
	m. á. v.-tól d. e.	11 20
	vásártérről d. e.	11 29
Füzes-Abony felé (m. á. v.-tól)	reg.	4 42
	(vásártérről)	reg. 5 —

*) P.-Ladánytól gyorsvonat.		
Ohat-Kócs-Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 16
	vásártérről d. u.	4 27
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 21

Debreczenbe érkezik:		
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 50
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 40
Nagyvárad—P.-Ladány felől	reg.	7 40
Csak P.-Ladánytól	reg.	5 14
M.-Sziget—SSzatmár felől	este	10 12
M.-Sziget—Szatmár felől	d. u.	12 16
M.-Sziget felől (gyorsvonat)	este	8 54
M.-Sziget felől	este	6 54
Csak Szatmárról	reg.	7 51
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa-S.-A.-Ujhely-Szerencs felől	déli	12 21
Kassa—Miskolcz felől	este	7 57
	vásártérre reg.	8 09
B.-Szt.-Mihály-H.-	m. á. v.-hoz reg.	8 17
Böszörmény felől	vásártérre d. u.	3 22
	m. á. v.-hoz d. u.	3 30
	vásártérre este	6 32
	m. á. v.-hoz este	6 41
F.-Abony felől (vásártérre)	d. u.	5 27
F.-Abony felől (m. á. v.-hoz)	d. u.	5 36
F.-Abony felől (vásártérre)	reg.	7 50
F.-Abony felől (m. á. v.-hoz)	reg.	8 —
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 18
Derecske—Nagy-Léta felől	d. u.	3 13
Jun. 1-től Sáránd felől	este	9 25

Árverési hirdetés.

A debreczeni ev. ref. egyház az 1898 711. g. b. számú végzése alapján közhírré tétetik, hogy a **Vecsey Imre**-féle egyház tulajdonát képező majorsági föld mesgye vonalain levő mint egy 280 darab 20—25 éve fennálló, nagyobb részt szerszámfának való **akáczfák** a **Trnka** gőzmalma mellett, folyó hó 29-ikén délután 3 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek készpénz fizetés mellett el fognak adani.

Debreczen, 1898 október 27-én.

Otrokocsi Végh János,
a debreczeni ref. egyház gazdasági gondnoka.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, főpiacz a főpostával szemben

mindenfélé

Levélborítékok

a következő olcsó árban kaphatók:

	1000 pl 100 kr
144 H2. Jó, zöldes levélboríték czégyomással	2.20
144 V2. Jó, szürke	2.20
444 BB. Jó, kékeszürke	2.20
144 GFL. Erős, recézett világos zöld levélboríték czégyomással	2.40
144 LGL. Erős, narancssárga levélboríték czégyomással	2.40
144 AM. Erős, szürke levélboríték czégyom.	544.
44 AB. Erős, világos szürke levélboríték czégyomással	225
44 JED. Erős, kékes szürke levélboríték czégyomással	2.50
GS. Erős, sárga levélboríték czégyomással	2.50
44 RK. Igen jó világos kék, eres levélboríték czégyomással	2.55
44 GG. Igen jó erős kékes eres levélboríték czégyomással	2.50
44 Stk F. Finom vil. sárga levélboríték czégyom.	2.60
244 Jutle S. Erős jutle boríték czégyomással	2.70
244 A Cellulose igen erős Cellulos sárga levélboríték czégyomással	2.70
244 CG. Cellulose. Igen erős Cellulos világos hamuszín levélboríték czégyomással	2.70
144 D. Cellulose. Igen erős Cellulos világos zöld levélboríték czégyomással	2.70
14 BBB. Legfinomabb fehér levélbor. czégyom.	350
46 CHS. fehér okmány levélboríték czégyomással	4.50
46 P. Erős barna okmány levélboríték czégyomással	3.—
41 Patent Erős barna nagyobb okmány levélboríték czégyomással	4.50
Erős szürke okmány levélboríték czégyomással	3.20
41 AV. Nagy Extra vastag patron levélboríték czégyomással	1.50

Egyéb nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

Ügyvédi, bírósági és végrehajtói NYOMTATVÁNYOK

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 Iv Árverési jegyzőkönyv	70 kr.
100 „ 200 pld Árverési hirdetés	70 „
100 „ 200 „ Rendelvény	70 „
100 „ Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ Kielégítési végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ 200 pld Nem szorgalmazás	70 „
100 „ 400 „ Kézhesitési iv	70 „
100 „ 200 „ Igény felhívás	70 „
100 „ Végrehajtási jegyzőkönyv	70 „
100 „ 200 pld Értesítvény haszonbérletről	70 „
100 „ 200 „ Értesítvény	70 „

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

Gázzal fűtés.

Van szerencsénk tudatni a t. közönséggel, hogy

konyha- és kályhafűtés

czéljaira

a légszeszt köbméterenként 12 krra mérsékelt árban szolgáltatjuk s ez által a légszeszszel való főzést és fűtést, mely kényelem, tisztaság (a füst és korom teljes mellőzése) tekintetében amugy is fölötte áll más fűtési módoknak, olcsóság tekintetében is versenyképessé tesszük. Az érdeklődőknek teljes fölvilágosítást is nyújt

a Légszeszgyár igazgatósága.

Gázzal főzés.

Cs. és k. 7. hadtesti hadbiztosság.

6330 számhoz

1898.

Gabona bevásárlási figyelmeztetés.

A cs. és k. 7. hadtest intendánsága kereskedelmi szokvány szerint, raktárszerű minőségű következő árucikkeket vásárol:

Beszállítási idő	A cs. és k. élelmezési raktár szükséglet.										A cs. és k. élelmezési fiók raktár szükséglete			
	Temesvárott		Nagyváradon		Aradon				Szegeden					
	búza	rozs v. kétszeres	zab	búza	rozs v. kétszeres	zab	búza	rozs v. kétszeres	Arad R Szt. Miklós	búza	rozs v. kétszeres			
m é t e r m á z s a														
februáriás	—	2000	2000	—	1000	1000	—	—	1000	500	—	1000		
márczius	—	2000	2000	300	1000	2000	—	—	1000	500	500	1000		
április	1400	3000	2920	460	1680	2430	—	—	2300	1100	550	1700		
május	—	2500	2000	—	1000	2000	—	—	1000	540	—	—		
összesen	1400	9500	8920	760	4680	7430	—	—	5800	2640	1050	3700		

Össz. szükséglet: búza . . . . . 3210 mmázsza
rozs v. kétszeres 18080 „
zab . . . . . 24290 „

A beszállításnak díjmentesen a fenti élelmezési (fiók) raktárhoz kell történnie, a hol az átvétel is eszközöltetni fog.

Egyébiránt érdekelt felek az e hó folyamán a Pester Lloydban megjelent, valamint a 7. hadtest területén levő városi főkapitányi hivatalok, gazdasági egyletek, kereskedelmi és iparkamarák, valamint a fenti cs. és k. katonai élelmezési raktárak által kihirdetett részletes gabona bevásárlási hirdetményre és fent nevezett katonai élelmezési raktáraknál betekinthező és meg is vásárolható, Temesvárott **junius 16-áról** keltezett szokvány fűzetére figyelmeztetnek.

Temesvárott, 1898 évi október hó 18-án.

A cs. és k. 7. hadtest intendánsága.

Megjegyzés: A 7. hadtest intenssága különös meghagyása nélkül eszközölt le- vagy utánnymot nem díjaztatik.